

HAL
open science

Antònia Font: una nova 'Nova Cançó' des de Mallorca

Michel Martínez

► **To cite this version:**

Michel Martínez. Antònia Font: una nova 'Nova Cançó' des de Mallorca. Les Illes Balears: literatura, llengua, història, arts, 2015, 978-2-849-74211-2. <hal-02061181>

HAL Id: hal-02061181

<https://hal.science/hal-02061181v1>

Submitted on 7 Mar 2019

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

HAL Authorization

Antònia Font: una nova ‘Nova Cançó’ des de Mallorca

Michel MARTÍNEZ PÉREZ
Université Toulouse 1-Capitole
(FRAMESPA UMR 5136 ; CRIMIC EA 2561)
michel.martinez@ut-capitole.fr

Résumé: À l’aube de l’an 2000, l’inclassable groupe majorquin *Antònia Font* a fait une irruption fracassante sur la scène musicale catalane et ibérique. Le 28 novembre 2013, le groupe a annoncé sa séparation. Pendant plus de quinze ans, *Antònia Font* a rencontré un énorme succès critique et public. Eloigné des groupes catalans des années 1990 (l’âge d’or du pop-rock catalan « commercial »), *Antònia Font* s’inspire et remet au goût du jour les *galàctics* des années 1970 avec une fascination particulière pour le cosmos et l’espace. Ils incarnent et portent un nouveau souffle à la musique catalane tout en incarnant une nouvelle ‘Nova Cançó’ sans contenu politique apparent, mais engagé dans les luttes linguistiques et culturelles des Baléares et de l’ensemble de la catalanité. Comme les chanteurs de la ‘Nova Cançó’, *Antònia Font* rencontre un franc succès également dans les milieux musicaux du reste de l’Espagne sans que les paroles en catalan (de Majorque) ne soient un obstacle à l’exportation du groupe.

Mots-clés: *Antònia Font*, *Nova Cançó*, Pop-rock catalan, Majorque, Îles Baléares.

Resum: En el llindar de l’any 2000, l’inclassificable grup mallorquí *Antònia Font* va fer una irrupció estrepitosa al món de la música catalana i ibèrica. El 28 de novembre de 2013, el grup va anunciar la seva dissolució. Durant més de quinze anys, *Antònia Font* ha tingut un magnífic èxit crític i comercial. Allunyats dels grups catalans dels anys 1990 (l’època daurada del pop-rock català « comercial »), els *Antònia Font* s’inspiren i reten homenatge als galàctics dels anys 1970 amb una fascinació particular pel cosmos i l’espai. Encarnen i porten un nou impuls a la música en català tot representant una mena de ‘Nova Cançó’ sense contingut polític aparent, compromesos, però, amb les lluites lingüístiques, culturals i educatives de les Balears i del conjunt de l’àrea catalana. Com els cantautors de la ‘Nova Cançó’, *Antònia Font* també obté un gran èxit en els sectors musicals de la resta d’Espanya sense que les lletres en català (de Mallorca) suposin un obstacle a la seva exportació.

Paraules-clau: *Antònia Font*, *Nova Cançó*, Pop-rock català, Rock laietà, Cançó galàctica, Mallorca, Illes Balears.

Antònia Font, el grup mallorquí amb nom d'*al·lota* format, però, per cinc *al·lots* en homenatge a una companya de la universitat, va treure un àlbum epònim l'any 1999 que va marcar l'inici d'una trajectòria plena d'èxits, tant de crítica com de públic; uns inicis que marcarien un punt d'inflexió, em sembla, en la música en català i en la seva difusió i recepció tant als Països Catalans com fora de l'àmbi lingüístic. L'any 2008 va arribar la consagració acadèmica: un concert al Liceu de Barcelona i el "Premi Nacional de Música" de la Generalitat de Catalunya (2007) per l'àlbum de versions simfòniques *Coser i Cantar*.

Es tractarà de veure en aquest article com el grup Antònia Font reivindica les figures de la cançó galàctica i del rock laietà com ara Pau Riba i Jaume Sisa (aquest últim descrit com a « Pare, omnipresent o omnipotent, amén »), i ha suposat un gir en l'anomenat « rock català », etiqueta més que discutida i discutible. Per això, destacarem que els Antònia Font van popularitzar el món oníric i surrealista dels galàctics –sent-ne els hereus autoproclamats– així com la “cançó atmosfera” on la lletra i la veu ja no són, ni de bon tros, els elements centrals. Aquesta característica ens porta, doncs, als antípodes de la cançó protesta o de la cançó d'autor amb missatge i contigut polític. Seríem, per tant, davant d'una nova ‘Nova Cançó’ allunyats, però, dels Setze Jutges on la veu i la lletra eren els protagonistes, com a la tradició trovadoresca i, després, a la cançó francesa.

En primer lloc, mirarem de comprendre d'on prové Antònia Font, quines són les seves influències i repassarem cronològicament la seva discografia. En un segon temps, analitzarem l'originalitat i l'especificitat dels Antònia Font respecte d'altres grups catalans coetanis. Finalment, parlarem de l'acollida d'Antònia Font als Països Catalans però també a l'Estat espanyol, si més no des de la perspectiva de la crítica musical especialitzada, on la bona acollida dels mallorquins ha pogut suscitar un nou interès per la música feta en català, cosa que no succeïa des dels temps de la dictadura franquista i de la Cançó protesta.

I/ Orígens d'Antònia Font i discografia

El quintet mallorquí format per Pau Debon (veu), Joan Miquel Oliver (lletrista, guitarrista i líder indiscutible de la banda), Jaume Manresa (teclats, piano), Pere Debon (bateria) i Joan Roca (baix) presenta l'any 1997 una maqueta amb quatre cançons, dues de les quals retrobem dos anys després a l'àlbum *Antònia Font*: « Cibernauta Joan » (dues cançons tenen aquest títol) i « L'Univers és una festa ». Si ens fixem en el camp lexical d'aquestes dues cançons i d'altres (com ara « L'estel d'Aquari »)¹ entenem que ens endinsem en un univers ben particular, simbòlic, oníric, lúdic, fantasiós paral·lel, extraterrestre i alhora tel·lúric i submarí. En d'altres paraules, un univers probable, i un cosmos improbable, amb pinzellades a vegades d'un futurisme surrealista propi dels anys 1980, o dit d'una altra manera: un retrofuturisme absurd.

---

¹ Hi trobem els mots següents: astronauta, estels, univers, rotació, planeta, àtoms, satèl·lit, òrbita, Via Làctia nau espacial, sideral, Lluna...

Aquest univers absurd, tel·lúric, aquàtic, submarí, sideral, còsmic, poblat de poetes², d'humans, d'animals i de robots dotats de sentiments, on es vola i es flota més que no es camina, s'acompanya a nivell musical del que s'ha anomenat la « cançó atmosfera » (mai millor dit) un pèl psicodèlica. Ja hem avançat que els Antònia Font són els hereus de la cançó galàctica i del rock laietà. Són els fills espirituals, doncs, dels primers habitants de la Via Làctia: Jaume Sisa, Pau Riba i, més endavant Quimi Portet i Adrià Puntí. A la pàgina Facebook oficial del grup, es pot llegir aquesta definició: « La temàtica general és la constant que definirà l'estil narratiu de la banda: astronautes, viatges fabulosos, mons ideals, paisatges mediterranis inventats i vida domèstica ». Aquest primer elapè, malgrat la seva dimensió còsmica i, per tant, universal, és eminentment illenc, mallorquí (« devora Tramuntana », « cales transparentes » on s'està « de puta mare d'ençà que és en s'estiu »). El protagonista de la cançó « S'estiu » explica un dia de pesca, enlloc de pescar un peix pesca la terra i vol fusionar amb el cosmos: « jo només vull ser un trosset de natura en miniatura », diu. També hi ha cançons molt més quotidianes com « La vida passa » on es parla del desgast de la parella i de l'estancament que pot suposar: « la vida passa però no massa per ca meva ».

El disc coneix un èxit notable. Les 4000 còpies es venen ràpidament gràcies als concerts donats pels bars de l'illa (el primer a Bunyola, el 1997, durant les festes dels Quintos) fins al punt que el disc queda exhaurit fins al 2002, data en què es reedita. L'originalitat del so i de les lletres en un català inconfundiblement mallorquí, amb article salat inclòs, no cal dir-ho, engega la maquinària del boca a orella entre el jovent mallorquí (i no sols). La barreja d'estils musicals (pop, reggae, patxanga, salsa...) també contribueix a l'èxit del grup que omple un buit a les Illes Balears ja que els seus representants musicals més famosos (Maria del Mar Bonet, Tomeu Penya...) es troben a anys llum dels Antònia Font. Hi ha, però, una referència notable a les Balears que caldria esmentar. Es tracta del grup Ja t'ho diré, liderat per Cris Juanico, oriünd de Menorca.

L'any 2000, amb el segon disc, titulat *A Rússia*, els Antònia Font desembarquen a Catalunya i obtenen el premi « Disc català de l'any » (2001) de l'emissora catalana de Ràdio Nacional d'Espanya (Ràdio 4). A Palma també arriba la consagració amb el primer concert al Teatre Principal de la capital balear. Les cançons parlen encara de satèl·lits, d'ovnis, d'estrelles, de la Lluna, però segons la pàgina web del grup: « Les relacions humanes i les reflexions sobre el sentit de la vida són els temes que substitueixen en certa mesura els flirteigs amb el suprarrealisme de la primera època ». És cert que, des del començament, trobem una mena de dualitat en la lletra de les cançons entre l'univers surrealista, còsmic i la quotidianitat més terrenal: « gastar mil dures en el caprabo per tenir sa gelera més decenta ». Aquestes dues parts solen retrobar-se i fusionar-se a la mínima ocasió: « Jo surt a estendre sa roba/i me tir per es balcó i sé volar ».

Amb *Alegria*, cito la mateixa pàgina de la famosa xarxa social: « deu cançons curtes d'una clara vocació pop, rep el premi Puigporret (millor disc de l'any) que atorga la crítica musical catalana dins del Mercat de Música Viva de Vic (MMVV) ». Amb el tercer àlbum,

---

² A « L'aire de ca teva » per exemple, apareix Guillaume Apollinaire que « viu a la peixera neda i surt a respirar l'aire de ca teva ».

Antònia Font travessa, per primer cop, les fronteres dels Països Catalans. A la revista *Rockdelux*, de Barcelona però editada en castellà per vendre's a tot Espanya, figura com a «segon millor disc editat a Espanya [...] també deixa en segon lloc el tema *Dins aquest iglú* en la llista de singles ». Aquest treball es presenta a Madrid, Saragossa i Oviedo i té certa repercussió a Radio 3, la ràdio musical « per a entesos » de Ràdio Nacional d'Espanya (RNE). Feia molt de temps que un grup en llengua catalana no tenia aquesta repercussió a l'Estat espanyol. Si pensem en els grups emblemàtics de començaments dels anys 1990 (aquells que van omplir el Palau Sant Jordi l'any 91, Sopa de Cabra, Sau, Els Pets, Sangtraït i molts altres Gossos, Lax n'busto...), no es van exportar, per això alguns d'ells van haver d'editar discs en castellà per tal de fer-se un lloc en el mercat musical espanyol i hispano-americà. Recomano la lectura del llibre de Carles Viñas, *Rock per la independència* on desfà els tòpics més repetits sobre aquell període (rock subvencionat o, si més no, recuperat políticament pel govern de CiU o, fins i tot fomentat pel pujolisme...).

La fàcil exportació relativa d'Antònia Font és un fet interessant. Si pensem que la llengua catalana va ser un entrebanc a l'exportació dels altres grups catalans, per què va sortir el quintet mallorquí tan fàcilment dels Països Catalans sense haver de parlar castellà o anglès? Doncs, potser, perquè la lletra està supeditada a un univers, una atmosfera, unes sonoritats, unes estranyeses, al cap i a la fi, que demostren aquest famós tòpic de la música universal en què la llengua no importa. Pel que fa a l'opinió dels Antònia Font respecte dels grups del rock català és clara, no hi ha grup: « *lo único que nos une a los otros grupos es que hablamos en catalán* ».

Dins de l'àmbit lingüístic, el disc *Alegria* es va presentar a València en un concert a la plaça de bous i, a Barcelona, al Primavera Sound, un important festival internacional de pop rock independent. També a Barcelona, durant les Festes de la Mercè del 2002, els Antònia Font van participar al « Primer festival galàctic d'ultramar i el pirineu » amb Sisa i Pascal Comelade, el músic nord-català amant, entre d'altres, de les sonoritats emeses per joguines i instruments poc convencionals. En aquella ocasió, *El Periódico de Catalunya* va titllar l'estil del grup mallorquí de « pop surrealista ». Aquest concert, paròdia de festival, demostra l'univers més que compartit d'Antònia Font amb Jaume Sisa i d'altres, com ara Quimi Portet i Albert Pla. Les col·laboracions musicals són contínues entre tots ells. A tall d'exemple, al festival de Cap Roig de 2013, Albert Pla, Quimi Portet i Jaume Sisa van compartir escenari amb els mallorquins. També el concert inaugural del 25è. Mercat de la Música Viva de Vic, el setembre de 2013, va anar a càrrec de Quimi Portet, Jaume Sisa i Joan Miquel Oliver (sense la resta del grup). Tots ells formen un sòlid equip que els permet entreajudar-se i produir-se els discs els uns els altres (Portet produeix Oliver, Oliver produeix Sisa). En aquest últim cas, podríem dir que el deixeble ha sobrepasat el mestre, si més no en èxit econòmic, cosa que li permet produir ara un dels seus mestres).

L'any 2004, amb l'elapé *Taxi*, continuen els èxits del quintet mallorquí tant fora com dins dels Països Catalans. *Taxi* rep el « Premi Altaveu '04 », millor disc de pop al Mercat Música Viva de Vic, millor disc de l'any per la revista *Enderrock*, millor disc de l'any a *Rock'n'clàssic...* El tema « Astronauta rimador » (un rap extrarrestre, poètic i escatològic) és triat millor *single* de l'any d'àmbit estatal per la revista GO i el disc repeteix com a segon en la llista de *Rockdelux*.

Segons el web de la revista, « el treball inclou un CD amb setze cançons, un curtmetratge, *Acronia i col·lapse del Dr. Polanski*, i un llibret d'unes cinquanta pàgines amb un relat. La temàtica és plenament la ciència ficció on els turistes del futur viatgen en transbordadors espacials com ara ho fan en luxosos creuers ». Hem d'afegir aquí que els Antònia Font van ser totalment visionaris i que la ciència ficció va estar a punt de superar la ficció. A *Taxi*, parlen en efecte de la creació de la ciutat més gran del món, al bell mig dels Monegros, el desert aragonès. I tres anys després, el 2007, a l'Aragó només es parlava de *Gran Scala*, aquell macro-projecte de tipus Eurovegas, la ciutat del joc més gran del món que, per sort, va quedar en no-res ja que els promotors anglesos van resultar ser uns autèntics estafadors. Tornant a l'elapé, segueixen doncs les temàtiques còsmiques i poètiques amb robots retrofuturistes i diversos teclats electrònics de la dècada dels vuitanta, uns sons de la infància rescatats i reivindicats ja que a les caràtules dels discos, consten explícitament al costat del membre del quintet que els toca i que són, per tant, tan importants com els instruments tradicionals: hammond, rhodes, juno, casioPT10, minimoog, organa honner... La nostàlgia dels anys 1980 es nota també en el versió de l'Stevie Wonder : « I just called to say I love you ».

El 2006, amb *Batiscafo Katiuscas*, seguim amb els personatges i els mon imaginaris. Aquí, però, els mons submarins es consoliden com a metàfores de les profunditats dels mons interiors de les persones i, sobretot, del propi lletrista, Joan Miquel Oliver. La pàgina oficial del grup parla de sentiments, records, de bogeria, de desequilibri. A *love song* es parla per exemple de « Suïcidi mental » d' « es meu eclipsi total ». Els Antònia Font reivindiquen aquí una

tornada al pop més clàssic, amb una marcada nostàlgia per la música dels anys 80 que és, en definitiva, la banda sonora de les seves adolescències, i que recuperen i transformen sota les directrius dels seu propi llenguatge musical. Sonoritats dels primers ordinadors (commodore, spectrum, joysticks, sons electrònics de primera generació...), ritmes i arranjaments extrets dels racons dels seus records per bastir unes cançons plenes de matisos i contrastos.

Nosaltres apuntarem que figura en el llibret el micro-relat més curt de llengua espanyola: *El dinosaurio* d'Augusto Monterroso: « Cuando despertó el dinosaurio todavía estaba allí ». També « Tonto » de *62/Modelo para armar* de Julio Cortázar, tan admirat per Joan Miquel Oliver.

El 2007, *Coser i Cantar* marca una ruptura musical nítida amb tot el que els Antònia Font havien pogut fer abans i publiquen versions simfòniques dels seus èxits. Un projecte tan ambiciós com agosarat i arriscat que els consagra amb el Premi Nacional de Música de la Generalitat, l'any 2007. Aquest títol bilingüe, tot i que l'àlbum és íntegrament en català, presenta una notable i alhora anecdòtica similitud amb el primer treball del cantautor aragonès José Antonio Labordeta, *Cantar i Callar* (1971), també amb i llatina però íntegrament en castellà, editat per Edigsa, el segell per excel·lència de la Nova Cançó catalana. En realitat, però, Antònia Font, va voler retre homenatge a un grup pop espanyol, Vainica Doble, liderat per la Carmen Santonja que havia publicat el 1997 un treball també titulat *coser y cantar*, amb

i grega. El 2008 fan un concert històric al Liceu amb l'orquestra simfònica de Bratislava. Durant la gira per tot l'Estat (Bilbao, Málaga, Vigo, Madrid...) l'orquestra es diu: « The New Royal Philharmonic Cuatro Quesos Orchestra ». Després d'aquella intensa gir, el grup s'agafa un respir.

El 2011, publiquen *Lamparetas* amb el seu propi segell discogràfic: « Robot innocent», citació d'una cançó de l'àlbum *Taxi* on el robot intel·ligent s'indigna perquè l'electrodomèstic és un « puta enxufat ». A la caràtula de *Lamparetas*, hi trobem l'edifici de Gesa, de Palma, un edifici modern, o que va ser-ho en algun moment. Aquest és precisament un dels temes de què tracta l'àlbum: les coses modernes que, algun dia, deixen de ser-ho. Aquí, l'edifici, malgrat la lletjor, acaba fent part del paisatge urbà. Els altres temes són les paraules, els mots, amb què es pot jugar, els mots divertits. També fan un homenatge a Clint Eastwood.

El 2012, publiquen *Vostè és aquí*, de nou amb el seu propi segell. Són 40 cançons curtes, d'un minut aproximadament. El disc pretén ser un recorregut de metro on cada cançó és una parada. Consta de tres línies, de tres estils diferents. Després d'haver fer-nos viatjar amb naus espacials i transbordadors, ara hem d'agafar el metro, d'anar sota terra. *Vostè és aquí* és l'últim àlbum d'Antònia Font.

Aquests mons que hem descrit al llarg de tota aquesta primera part són sobretot el món de Joan Miquel Oliver que, per cert, també coneix una activitat musical en solitari. Oliver és lletrista, poeta i escriptor. Va publicar a Empúries, el 2009, *El Misteri de l'amor*. Va escriure un poemari el 2002 i ha publicat el 2013 una obra dramàtica multimèdia titulada, *Un quilo d'invisible*, amb il·lustracions de Roger Padilla, membre del grup Manel, un grup que també ha conegut un èxit impressionant des del 2010 i que es reinvidiquen dels Antònia Font, com veurem.

II/ Originalitat i especificitat

Tot i la qualitat i la poètica de les lletres de Joan Miquel Oliver, ja hem avançat que la lletra i la veu no són el centre de la cançó, de la mateixa manera que la guitarra tampoc no és l'instrument base com en els altres grups de pop rock. Arriba doncs la pregunta: és Antònia Font un grup de pop rock? No gosaré donar cap resposta; a més, les etiquetes només són això, etiquetes. És en tot cas un pop *sui generis*, amb *patxanga*, *reggae*, *salsa* que aporta un aire fresc. És 'pop fresc', aquest adjectiu tan còmode i « clixé de premsa » que pretén dir-ho tot sense voler dir res...

Aquí doncs, la guitarra ha deixat de ser l'instrument central per deixar pas a sintetitzadors, aparells diversos, caixes de ritmes i joguines –us recordo la connexió fonamental amb Pascal Comelade– per crear l'univers de la « cançó atmosfera ». La cançó atmosfera requereix unes harmonies més riques amb un punt molt barroc que és el « baix continu ». Per

tal d'aconseguir-ho, necessàriament han de rompre totalment la construcció típica del pop rock català dels noranta (Els Pets, Sopa de Cabra, Sau...): Estrofa, pont, tornada, estrofa, pont, tornada, solo (guitarra) i tornada. No són els primers en fer-ho, ja ho va fer l'Adrià Puntí. Recuperen, doncs, les atmosferes dels galàctics.

Aquí el que realment importa més enllà del sentit, és el so. Poc importa l'hermetisme d'un món propi, irreal, absurd, surrealista... Poc importen l'accent mallorquí o els localismes a vegades difícils d'entendre al Principat i a València. Fins i tot podrien anar més enllà i cantar en una llengua intel·ligible, inventada, com és el cas dels islandesos Sigur Ros que canten parcialment en un idioma inventat: *Vonlenska*. Tot és estètic i artístic. L'univers és simbòlic. Aquí la música no està al servei de la poesia encara que també hi ha poesia. El contingut és menys important que la forma. L'objectiu literari no és primordial malgrat l'interès per la llengua, pels mots (vegeu la cançó « Me sobren/falten paraules »). En aquest aspecte, Antònia Font està a anys llum de la cançó valenciana renovada per Feliu Ventura, Pau Alabajos, Òscar Bris o fins i tot Obrint Pas on la música està realment al servei de la poesia. Seria interessant d'analitzar precisament aquesta evolució més fidel a la Cançó al País Valencià amb la importància del text i de la veu. D'altra banda, també s'allunya del pop català actual que representen Manel, Els amics de les arts etc... que expliquen coses quotidianes amb «cançons-contes».

El gran mèrit d'Antònia Font, ja ho hem avançat, es troba en la renovació del so i de la veu. Les lletres esperpèntiques, absurdes, surrealistes poden semblar d'aparador, cosa que no treu res de la seva qualitat. Les peculiaritats sonores si més no, han estat una de les raons dels èxits d'Antònia Font més enllà de l'àmbit lingüístic català.

III/ Recepció a Espanya

Ja hem avançat que, a partir d'*Alegria*, el 2002, Antònia Font va tenir una molt bona acollida a l'Estat espanyol: concerts pertot arreu, festivals independents, programes de ràdio especiliatzats (sobretot a Radio 3 de RNE)... cosa que no arribava des de Lluís Llach i Joan Manuel Serrat. El 2011, vam poder llegir el mateix sobre un altre grup català: Manel. D'alguna manera, sembla que els Antònia Font han obert les portes de la frontera lingüística. Amb Manel també funciona el « sona bé » o « no cal entendre la lletra perquè t'agradi ». Podria semblar, finalment, que passa com amb la música en anglès i que la música cantada en català podria tenir sortida també a l'Espanya de parla castellana.

Avui dia, existeix una complicitat entre els Manel i els Antònia Font: Manel va pujar a l'escenari de Cap Roig per al concert d'Antònia Font i Roger Padilla ha il·lustrat l'última obra de Josep Miquel Oliver.

Pel que fa a la recepció a Espanya, tant per Antònia Font com per Manel o d'altres, no s'ha de caure en el parany estadístic de les llistes de vendes. Si bé és cert que Manel també girarà per moltes ciutats espanyoles, pel que fa a les vendes, s'observa que les vendes es produeixen essencialment als Països Catalans. Com que avui dia es venen molt pocs discos,

qualsevol boom té una repercussió immensa i és el que passa amb aquests fenòmens: unes vendes fortes als Països Catalans poden copsar els primers llocs de les classificacions dels àlbums més venuts a Espanya sense cap problema. A la resta de l'Estat, les vendes són més aviat discretes, per no dir anecdòtiques.

Això no vol dir que Manel o Antònia Font no siguin coneguts a Espanya. Ho són, sobretot, entre els lectors de la premsa especialitzada –sovint editada a Barcelona, cosa que ha pogut ajudar a l'arribada del fenomen a Espanya– i, també, entre els lectors de la premsa generalista que han pogut llegir articles sobre, precisament, l'èxit, si més no estadístic, d'aquests grups en llengua catalana. En tot cas, el que sí podem dir és que l'èxit comercial d'Antònia Font és, als Països Catalans, indubtable, cosa que els converteix en un grup diguem-ne de 'masses'. A Espanya, però, l'èxit crític a la premsa especialitzada fa que sigui un èxit molt més confidencial i propi dels col·lectius 'culturetes' de les principals ciutats espanyoles.

CONCLUSIÓ

Si assumim la tesi que la 'Nova Cançó' només correspon als Setze Jutges podem afirmar que Antònia Font no representa cap nova 'Nova Cançó'. En canvi, si hi incluïm els galàctics, sí que podríem dir que els Antònia Font han rescatat i actualitzat la seva "cançó atmosfera". És més, l'han popularitzat i divulgat de tal manera, si més no als Països Catalans, que s'ha convertit gairebé en un gènere 'comercial'. A Espanya, gràcies a les sonoritats i a una personalitat pròpies, Antònia Font s'ha tornat un grup molt popular entre els entesos en música no comercial, que escolten Radio 3 i omplen els festivals independents, que pot recordar la popularitat, encara que per d'altres motius, de l'Albert Pla a l'Espanya dels anys 1990 o de Llach i Serrat en temps més llunyans.

Hi ha un altre factor, però, que podria explicar l'èxit d'Antònia Font a Espanya i que contrasta amb la pràctica nul·la penetració dels grups dels noranta: l'aparent manca de definició política. Si considerem que cantar en català és un acte normal i no un acte polític, una consideració, al meu entendre, més que raonable, podem pensar que Antònia Font no es defineix políticament, cosa que, per altra banda, els membres tenen perfectament assumit. Com diria Roger Mas, també molt proper als Antònia Font i amb qui comparteixen admiració per Francesc Pujols (també amb Pau Riba, Quimi Portet, Sisa i Pascal Comelade), es tracta d'adoptar una postura « sense patriotisme, sense passotisme ». Prova d'aquest lema, el 6 d'octubre de 2013 (dia del col·loqui de l'AFC en què es va presentar aquesta ponència) Antònia Font va tocar a Palma durant el concert de suport als docents de les Balears.

BIBLIOGRAFIA

Oliver, Joan Miquel (2009), *El Misteri de l'amor*, Barcelona, Empúries.

Viñas, Carles (2006), *Rock per a la independència*, Barcelona, Columna.

<https://www.facebook.com/AntoniaFont.oficial/info> Pàgina consultada el 8 de juliol del 2014.

http://web.archive.org/web/20070927224501http://www.nobadis.net/articulo.php?tipo_articulo=16%09%09&id_edicion=15 Pàgina consultada el 8 de juliol del 2014.

http://arxiu.elperiodico.cat/ed/20020922/pag_043.html Pàgina consultada el 8 de juliol de 2014.

<http://www.naciodigital.cat/noticia/57916/antonia/font/envolta/amics/concert/unic/cap/roig>
Pàgina consultada el 8 de juliol de 2014.

<http://www.lavanguardia.com/local/osona/20130912/54381356240/1-univers-galactic-de-sisa-portet-i-oliver-s-apodera-del-mercat-de-musica-viva-de-vic.html> Pàgina consultada el 8 de juliol de 2014.

<http://www.antoniafont.com/inici> Pàgina consultada el 8 de juliol de 2014.

http://cultura.elpais.com/cultura/2011/03/23/actualidad/1300834813_850215.html
Pàgina consultada el 8 de juliol del 2014.